

К.е.н, доц. Кірсанова В.В., Мельниченко О.М.

ОЦІНКА СТАНУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЯК ОБ'ЄКТУ РЕАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Основні засоби є основним об'єктом капітальних інвестицій. В залежності від стану основних засобів приймаються рішення щодо напрямків (нове будівництво, реконструкція, модернізація, капітальний ремонт, використання орендних відносин) та обсягів капітальних інвестицій, визначаються джерела фінансування. У зв'язку з цим необхідно визначитися зі станом основних засобів. Інформаційною базою аналізу є фінансова звітність, дані синтетичного та аналітичного обліку за рахунками основних засобів та амортизаційних відрахувань.

Для аналізу стану та руху основних засобів використані дані «Балансу основних засобів України за 2012 рік», що складені Державною службою статистики України[1]. З метою визначення стану основних засобів за даними балансу розраховані показники руху та технічного стану основних засобів по видам економічної діяльності, що наведені у табл. 1.

Для аналізу руху та стану основних засобів використані наступні показники:

- коефіцієнт оновлення, що характеризує частку нових основних засобів у загальній вартості їх на кінець року;
- термін оновлення основних засобів, що розраховується як відношення вартості основних засобів на початок періоду до вартості введених основних засобів;
- коефіцієнт вибуття, що розраховується як відношення вартості основних засобів, що вибули до вартості основних засобів на початок року;
- коефіцієнт приросту основних засобів як відношення суми приросту основних засобів до їх вартості на початок року;
- коефіцієнт зносу як сума зносу основних засобів до первісної вартості [2, с.180-181].

Коефіцієнт зносу по основних засобам в Україні складає на початок року 77,8 %, на кінець – 76,7%. Є види діяльності – транспорт та зв'язок, де коефіцієнти зносу досягають критичного рівня та наближаються до 100 відсотків. Це свідчить про серйозні проблеми у технічному стані основних засобів та не відповідності їх сучасним вимогам технічного прогресу та неконкурентоздатності продукції, що виготовляється на застарілих основних засобах. На кінець року коефіцієнт зносу незначно покращився, але зменшення його на 1,1 % не може вважатися значним досягненням.

Технічний стан основних засобів покращується шляхом оновлення основних засобів. Коефіцієнт оновлення основних засобів по Україні склав у 2012 р. 2,09%, при цьому по сільському господарству, лісному господарству він склав 11,03, а по будівництву 11,82 %. Взагалі промисловість оновила свої основні засоби на 4,08 %, випереджаючими темпами оновлення проходило в переробній промисловості – 4,8%, у машинобудуванні коефіцієнт склав 3,76%.

Таблиця 1. Аналіз руху та технічного стану основних засобів

Назва виду економічної діяльності	Коефіцієнт оновлення, %	Термін оновлення, років	Коефіцієнт вибуття, %	Різниця між коефіцієнтом оновлення та вибуття, %	Темп росту залишкової вартості	Коефіцієнт зносу на кінець року, %	Коефіцієнт зносу на початок року, %	Зміна коефіцієнту зносу, %	Відношення річної суми нарахованої амортизації до первісної вартості на кінець року, %
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Усього	2,09%	47	2,61%	-0,52%	1,08	76,7%	77,8%	-1,1%	1,6%
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	11,03%	8	8,33%	2,70%	1,12	34,6%	33,6%	1,0%	6,9%
Промисловість	4,08%	24	2,40%	1,68%	1,07	57,3%	58,2%	-0,9%	3,6%
Переробна промисловість	4,80%	20	4,30%	0,49%	1,04	57,2%	57,3%	-0,1%	4,6%
Машинобудування	3,76%	25	3,50%	0,26%	1,09	63,7%	64,1%	-0,4%	4,5%
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	2,29%	42	0,51%	1,78%	1,05	58,7%	59,0%	-0,3%	2,1%
Будівництво	11,82%	8	5,39%	6,44%	1,26	55,1%	60,0%	-4,9%	4,1%
Діяльність транспорту та зв'язку	0,61%	164	1,91%	-1,30%	1,11	96,0%	96,4%	-0,4%	0,4%

Співставлення коефіцієнту оновлення та вибуття по галузям економічної діяльності та в цілому по Україні свідчить про дуже низькі темпи покращення стану основних засобів.

Відношення річної суми нарахованої амортизації, яка є джерелом капітальних інвестицій оновлення основних засобів, до первісної вартості основних засобів на кінець року показує, яку частину основних засобів можливо оновити за рахунок амортизаційних відрахувань, та відповідно підвищити коефіцієнт оновлення та покращити коефіцієнт зносу. Сума нарахованої амортизації може забезпечити більшу частину з фактичних показників оновлення. Таким чином, амортизаційна політика та організація обліку основних засобів як джерела капітальних інвестицій є важливою задачею для усіх підприємств не залежно від виду економічної діяльності.

Список літератури:

1. Баланс основних засобів України за 2012 рік /Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб. /Г.В.Савицька – К.:Знання,2004.– 654с.

Чащухін С.

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Необхідність проаналізувати проектні ризики виникає через те, що побудова потоків грошових коштів прогнозується і не підкріплена фактично. Висока ймовірність отримання недостовірних даних, які не дозволять правильно побудувати подальшу стратегію для розвитку проекту. А надто оптимістичні плани майбутнього обсягу продажів визначають маркетинговий ризик, тобто ризик недоотримання прибутку в результаті зниження кількості продажів результату виконання проекту. Важливо враховувати ризики недотримання графіку виконання проекту. Це є наслідком неправильної постановки цілей і невірною розподілу обов'язків між командою інвестиційного проекту, а також, непередбачених обставин, які впливають на термін розробки. Для обліку загальноекономічних ризиків необхідно проаналізувати зовнішнє оточення проекту.

Відповідно, одним з найважливіших моментів організації проекту є якісна і кількісна оцінка ризиків, щоб запобігти або мінімізувати збитки від їх впливу.

У представленому дослідженні розглядалися основні методи оцінки ризиків інвестиційного проекту. Але, на жаль, не існує єдиного методу, який би дозволив точно оцінити ризики інвестиційного проекту. Кожен з використовуваних методів має свої переваги і свої недоліки.

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що основними підходами до кількісної оцінки ризику є наступні:

- Аналіз чутливості. Даний метод досліджує вплив певних варіацій найважливіших для проекту вхідних параметрів (обсягу інвестицій і витрат, доходів і норми дисконтування і т. п.) на стійкість показників ефективності проекту;
- Метод статистичних випробувань (або, як його ще називають, метод Монте-Карло). Цей метод дозволяє вибрати значення недетермінованих ключових вхідних параметрів випадково;